

Finansutskottets betänkande

1978/79:7

med anledning av motion om statliga betalningstransaktioner över postgiro

I motionen 1977/78:1438 av Lars-Ingvar Sörenson (s) och Olle Göransson (s) hemställs att riksdagen som sin mening uttalar att statliga företag och verk även i fortsättningen bör ha som huvudprincip att genomföra sin betalningsförmedling inkl. löneutbetalningarna genom postgirot.

I motionen framhålls att postverket genom sitt postgiro svarar för huvuddelen av de statliga betalningarna inkl. löneutbetalningarna från de statliga myndigheterna och företagen. Denna betalningsförmedling har enligt motionärerna stor, för att inte säga avgörande, betydelse för dimensioneringen av det postala kontorsnätet och därigenom givetvis också för den service verket kan erbjuda sina kunder.

Motionärerna hänvisar till att man i en pågående utredning undersöker förutsättningarna att förena bank- och postgirosystemen varvid också möjligheten skulle öppnas för affärsbankerna att gå in i det statliga betalningssystemet. I tilläggsdirektiv av den 10 november 1977 önskar regeringen också få frågan utredd huruvida bankerna i större utsträckning än f. n. genom bankgiro skulle kunna lämna betalningsservice åt de statliga myndigheterna inkl. möjligheten att också anlita bankgiro för inbetalning av preliminär skatt och återbetalning av överskjutande skatt.

De samhällsekonomiska konsekvenserna av en sådan utveckling förtjänar enligt motionärerna att genomlysas. I nu rådande konkurrenssituation strävar bankerna i sin marknadsföring av bankgirot efter att nå de lönsamma transaktionerna, vilket innebär att de önskar genomföra sådana med genomsnittligt höga belopp. Kvar åt postgirot med dess prestationsplikt blir då transaktioner med stor volym och på genomsnittligt små belopp, vilket innebär större arbetsvolym men mindre vinster. Skulle utvecklingen ledas i denna riktning måste postgirots fördelar som nu är betydande komma att minska, vilket vore till skada, menar motionärerna. En sådan utveckling skulle nämligen enligt motionärerna kunna undergräva postverkets ekonomi och därmed dess möjligheter att upprätthålla sin kund- och samhällsservice över hela landet.

Utskottet

Enligt vad utskottet inhämtat kommer den i motionen berörda utredningen att lägga fram förslag under våren 1979. Utskottet finner för sin del ingen anledning att nu göra uttalanden i sakfrågan. Ställningstagande i frågan

bör anstå till dess utredningen redovisat sina förslag. Utskottet avstyrker motionen.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionen 1977/78:1438.

Stockholm den 7 november 1978

På finansutskottets vägnar

BJÖRN MOLIN

Närvarande: Björn Molin (fp), Kjell-Olof Feldt (s), Nils Åsling (c), Knut Johansson (s), Arne Pettersson (s), Anton Fågelsbo (c), Arne Gadd (s), Knut Wachtmeister (m), Rolf Rämgård (c), Anita Gradin (s), Rune Rydén (m), Holger Bergqvist (fp) och Karin Flodström (s).

Särskilt yttrande

av Kjell-Olof Feldt (s), Knut Johansson (s), Arne Pettersson (s), Arne Gadd (s), Anita Gradin (s) och Karin Flodström (s) som anför:

Vi förutsätter att postgironörelsens betydelse för postverkets ekonomi är väl känd inom utredningen och att detta förhållande beaktas i utredningsarbetet.

Med tanke på hur långt utredningsarbetet framskridit finner vi det emellertid knappast meningsfullt att nu begära att ytterligare tilläggsdirektiv skall utfärdas, varför vi kan ansluta oss till utskottets ställningstagande.